

Acties	UN GP's B&HR	SDG's	Verantw. / bevoegde overheid	Stand van zaken van het NAP "Bedrijven en Mensenrechten" (korte beschrijving)				
De goedkeuring van de wet van 12.05.2019 tot oprichting van een Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens is een grote stap vooruit naar de oprichting van een nationaal instituut voor de rechten van de mens in overeenstemming met de beginselen van Parijs. Het betreft dus een onafhankelijk orgaan dat verantwoordelijk is voor de bevordering en verdediging van de mensenrechten in België. Het vormt een aanvulling op de werkzaamheden van de bestaande sectorale organen (UNIA, MYRIA etc.), wat betreft de sectoren die zij niet bestrijken (economische, sociale en culturele rechten, taaldiscriminatie etc.). De oprichting van een dergelijke instelling is noodzakelijk om de lacunes en beperkingen van de huidige institutionele architectuur voor de bescherming van de fundamentele rechten op te vangen. Het betekent een versnelde uitvoering van de verbintenissen die België is aangegaan tijdens de universele periodieke herzieningen en als antwoord op de aanbevelingen van verschillende internationale mechanismen voor toezicht op de naleving van de fundamentele rechten met het oog op de oprichting van een nationaal instituut voor de rechten van de mens in overeenstemming met de beginselen van Parijs. Op nationaal niveau is deze verbintenis opgenomen in het recente regeerakkoord van de regering-Michel I en in het eerste NAP.								
		pijler	OB	2017			2018	2019
1	Een toolkit betreffende mensenrechten uitwerken voor ondernemingen en organisaties	I	OB 3	5-8-12-16	FIDO WG MVO van de ICDO Waals Gewest Vlaams Gewest	Het FIDO lanceerde eind 2017 een opdracht (OPZVB). Er werd geen enkele offerte ingediend. Meerdere organisaties gaven weliswaar blijk van hun grote belangstelling, maar hadden niet de tijd om binnen de opgelegde termijn een kwaliteitsvolle offerte op te stellen. Er werden 4 Belgische universiteiten en 2 expertenbureaus in MV geraadpleegd. In overleg met de leden van de WG MVO van de ICDO zal het FIDO de opdracht begin 2018 opnieuw lanceren. Op voorstel van de WG wordt de lijst van dienstverleners aangevuld en wordt het bestek verfijnd op basis van de geformuleerde opmerkingen. De leveringsdatum van de toolkit wordt echter niet gewijzigd, i.e. uiterlijk oktober 2018.	FIDO & WG MVO van de ICDO Het FIDO lanceerde opnieuw een opdracht voor de ontwikkeling van een toolkit "mensenrechten". Deze toolkit biedt een toegankelijke en gebruiksvriendelijke set van instrumenten aan om organisaties (en hun belanghebbenden) te begeleiden bij hun mensenrechtenverplichtingen in het kader van hun activiteiten. Dit project werd toevertrouwd aan de Universiteit Antwerpen , in consortium met IPIS Research . Na meer dan 6 maanden onderzoek, raadpleging van de belanghebbenden en technische ontwikkeling werd de toolkit, beschikbaar in 3 talen, op 1 november 2018 online geplaatst. De officiële lancering vond plaats op 10 december 2018, i.e. de 70ste verjaardag van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. FR: https://entreprises-droitshomme.be/ NL: https://bedrijven-mensenrechten.be/ EN: https://business-humanrights.be/	FIDO & WG MVO van de ICDO In 2019 kreeg de passieve en actieve verspreiding een vervolg. De leden van de WG MVO en hoofdrolspelers op het vlak van MVO en duurzame ontwikkeling in België hebben de verspreiding voortgezet bij hun leden/netwerk zoals CIFAL_UNITAR of ook de Vlaamse werkgeversfederatie VOKA. De academische wereld en de regeringen van naburige landen blijven belangstelling tonen voor de Belgische toolkit. Inzonderheid sommige instellingen in Zwitserland en Spanje. In 2019 waren de bezoekerspercentages vrij regelmatig, maar we kunnen ze niet vergelijken bij gebrek aan referentiemateriaal. De cijfers leren ons echter dat bezoekers zelden terugkomen: het percentage terugkerende bezoekers bedraagt 4,1%.
2	Een brochure opstellen over de overheidsgebonden remediëringmechanismen	III	OB 26 & 27	16	FIDO	De acties 2 en 3 werden samen uitgevoerd via twee opdrachten: Het FIDO lanceerde: <ul style="list-style-type: none"> • een eerste overheidsopdracht betreffende de uitvoering (I.) van een exhaustieve studie over de bestaande staatsverhaalmecanismen, (II.) een praktische brochure in 4 talen en bestemd voor de (vertegenwoordigers van de) slachtoffers en de betrokken actoren en er werd een rapport opgesteld met aanbevelingen om de obstakels te elimineren die de effectieve uitoefening van verhaal kunnen voorkomen. Deze drievoudige opdracht werd toevertrouwd aan het team van professor Wouter Vandenhole, academisch deskundige in mensenrechten aan de Universiteit Antwerpen. Definitieve levering juli 2017 <ul style="list-style-type: none"> • een tweede overheidsopdracht (voorbehouden voor de sector van de sociale economie) betreffende de opmaak, de grafische vormgeving en het afdrukken van de brochure (II.) in de 4 talen. Deze opdracht werd toevertrouwd aan IMPRIBEAU. Levering van de brochure in 4 talen in een versie op papier en online in november 2017 	FIDO & WG MVO van de ICDO *Daar het thema "Toegang tot verhaalmiddelen" zeer dynamisch was op nationaal en internationaal niveau, was het nodig de inhoud van de brochure bij te werken. Deze bijwerking betrof voornamelijk de toevoeging van nieuwe mechanismen die in de loop van 2018 in gebruik werden genomen. Er werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om ook de vorm van de brochure bij te werken en op die manier tegemoet te komen aan de opmerkingen van de gebruikers (juni 2018). Nieuwe versies (in 4 talen) zijn beschikbaar op: https://www.duurzameontwikkeling.be/sites/default/files/content/nl_brochure_droits_de_lhomme_062018.pdf *Na een evaluatie van de gevolgen die moeten worden gegeven aan het rapport met aanbevelingen, wat betreft het wegnemen van obstakels die een belemmering kunnen vormen voor doeltreffend verhaal, uitgevoerd door de Belgische academische deskundigen, werd het rapport verspreid onder de belanghebbenden die erom hadden gevraagd en ook gepubliceerd op de website van het FIDO. Het doel is de zichtbaarheid ervan te waarborgen en als inspiratiebron te dienen voor de voorbereiding van toekomstig beleid. *Op basis van de richtsnoeren van de Verenigde Naties van 2011 heeft het Comité van Ministers van de Raad van Europa de Aanbeveling CM/Rec(2016)3 over mensenrechten en ondernemingen aangenomen; het gaat om een nieuw instrument met meer gerichte aanbevelingen om de lidstaten te helpen mensenrechtenschendingen door bedrijven te voorkomen en te verhelpen, en dat ook de nadruk legt op maatregelen die tot doel hebben bedrijven ertoe te bewegen de mensenrechten te eerbiedigen.	
3	Aanbevelingen formuleren met als doel de toegang tot een mechanisme voor gerechtelijk herstel te verbeteren	III	OB 26 & 27	16	FIDO	De Nationaal Contactpunt van de OESO van de FOD Economie organiseerde, in samenwerking met de FOD Justitie, het Verbond van Belgische Ondernemingen en de Belgium International Chamber of Commerce, verschillende informatie- en bewustmakingsevenementen in verband met corruptiebestrijding in en door nationale en internationale ondernemingen. Er werden ook praktische gidsen gepubliceerd: <ul style="list-style-type: none"> - Anticorruptiegids voor Belgische ondernemingen in het buitenland: Gids voor een betere naleving van de regelgeving over de bestrijding van corruptie van buitenlandse ambtenaren in internationale zakelijke transacties. - Anticorruptiegids voor kmo's: Een vertrouwenswaardige kmo verwerpt corruptie: waarom, hoe? Het NCP maakt daar reclame voor door de volgende evenementen te organiseren: <ul style="list-style-type: none"> - Rondetafel over gepaste zorgvuldigheid in de landbouwsector (05/2016) - Rondetafel over gepaste zorgvuldigheid in de mijnbouw- en ontginningsector (10/2016) - Conferentie inzake corruptiebestrijding (12/2016) - Rondetafel over gepaste zorgvuldigheid in de financiële sector (10/2017) - Conferentie inzake corruptiebestrijding specifiek voor kmo's (12/2017) - Rondetafel over gepaste zorgvuldigheid in de textielsector (1 semester - 2019) 	FIDO & WG MVO van de ICDO Door de ontwikkeling van de toolkit (zie actie 1) verhoogt het FIDO het bewustzijn en bevordert het bestaande kwalitatieve initiatieven, zowel nationaal als internationaal. Deze online toolkit, die werd ontwikkeld met het oog op toegankelijkheid voor iedereen, is beschikbaar in 3 talen en kan gelezen worden door mensen met een handicap (label AnySurfer). De toolkit is een georganiseerd repertorium van de relevante en inspirerende tools voor ondernemingen/organisaties om hen te helpen bij het verankeren van respect voor mensenrechten in hun algemene activiteiten. Vlaams Gewest: In 2016, 2017 en 2018 lanceerde minister Homans een "projectoproep inzake MVO" om intermediaire/sectorale organisaties aan te zetten MVO op een structurele manier in de organisatie op te nemen. 34 projecten werden in deze zin ondersteund en behandelen verschillende uitdagingen: de toepassing van de Sustainable Development Goals, samenwerking rond duurzame ontwikkeling, duurzame internationale ketens, duurzame ontwikkeling op maat van verschillende sectoren ... Twee promotoren focussen uitdrukkelijk op de internationale handel en de mensenrechten. FEBENAT (project Fair Natural Stone) en Flanders Investment & Trade (herziene brochure "Compass for Sustainable International Business"). - Febenat: Fair Natural Stone is een initiatief van de Belgische Federatie van natuursteengroothandelaars. De federatie streeft ernaar een gedragscode (opgesteld op basis van de richtlijnen van de IAO, de VN en de OESO) in acht te doen nemen in de deelnemende bedrijven en steengroeven in India. Dit project loopt al bijna 2 jaar. - FIT: "Verduurzamen van internationaal ondernemen". Deze publicatie bevat de MVO-basisbeginselen, de aanpak en de bestaande informatie om internationaal actieve Vlaamse bedrijven wegwijs te maken in de veelheid van codes, richtlijnen en informatiebronnen over duurzame internationale en maatschappelijk verantwoorde internationale handel. Tegelijk werden de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG) omgezet in praktische richtlijnen voor de Vlaamse ondernemer die internationaal actief is; aan de hand van	FOD Economie: Thematische workshops van het Belgisch NCP OESO In maart 2019 vond een rondetafel plaats over gepaste zorgvuldigheid in de textielsector. Vlaams Gewest: TruStone: Initiatief voor eerlijke natuursteen De betrokken partijen in Vlaanderen en Nederland (bedrijven uit de natuursteensector, de Vlaamse regering, de Nederlandse regering, ngo's en vakbonden) hebben het initiatief TruStone gelanceerd. Bedrijven die natuursteen invoeren, moeten binnen hun organisatie een proces van gepaste zorgvuldigheid (due diligence) instellen. Op basis van de resultaten van dit proces moeten ze elk jaar hun plan van aanpak opstellen. Ze moeten dit plan vervolgens ter evaluatie overleggen aan een onafhankelijk secretariaat. De deelnemende overheden moeten aan hun leveranciers van natuursteen vragen een onderzoek van gepaste zorgvuldigheid (due diligence) te voeren en moeten een rapport opstellen met betrekking tot alle overheidsopdrachten waarin wordt gewerkt met natuursteen. Bovendien verbinden de deelnemende overheden zich ertoe het initiatief te promoten in het kader van hun bilaterale en multilaterale betrekkingen. Alle leden van Febenat (Federatie van natuursteengroothandelaars in de Benelux) hebben TruStone ondertekend. Ze vertegenwoordigen ca. 70% van de Vlaamse natuursteensector. De rekrutering loopt nog steeds. Bovendien hebben meer dan 30 plaatselijke besturen in Vlaanderen al een verklaring ondertekend waarin ze zich ertoe verbinden maximaal gebruik te maken van de geboden mogelijkheden voor duurzame aankopen in het
4	Bestaande kwalitatieve initiatieven m.b.t. mensenrechten en maatschappelijke verantwoordelijkheid bevorderen	I	OB 3	5-8-12-16	FIDO WG MVO van de ICDO Waals Gewest Vlaams Gewest	Het Nationaal Contactpunt van de OESO van de FOD Economie organiseerde, in samenwerking met de FOD Justitie, het Verbond van Belgische Ondernemingen en de Belgium International Chamber of Commerce, verschillende informatie- en bewustmakingsevenementen in verband met corruptiebestrijding in en door nationale en internationale ondernemingen. Er werden ook praktische gidsen gepubliceerd: <ul style="list-style-type: none"> - Anticorruptiegids voor Belgische ondernemingen in het buitenland: Gids voor een betere naleving van de regelgeving over de bestrijding van corruptie van buitenlandse ambtenaren in internationale zakelijke transacties. - Anticorruptiegids voor kmo's: Een vertrouwenswaardige kmo verwerpt corruptie: waarom, hoe? Het NCP maakt daar reclame voor door de volgende evenementen te organiseren: <ul style="list-style-type: none"> - Rondetafel over gepaste zorgvuldigheid in de landbouwsector (05/2016) - Rondetafel over gepaste zorgvuldigheid in de mijnbouw- en ontginningsector (10/2016) - Conferentie inzake corruptiebestrijding (12/2016) - Rondetafel over gepaste zorgvuldigheid in de financiële sector (10/2017) - Conferentie inzake corruptiebestrijding specifiek voor kmo's (12/2017) - Rondetafel over gepaste zorgvuldigheid in de textielsector (1 semester - 2019) 	FIDO & WG MVO van de ICDO Door de ontwikkeling van de toolkit (zie actie 1) verhoogt het FIDO het bewustzijn en bevordert het bestaande kwalitatieve initiatieven, zowel nationaal als internationaal. Deze online toolkit, die werd ontwikkeld met het oog op toegankelijkheid voor iedereen, is beschikbaar in 3 talen en kan gelezen worden door mensen met een handicap (label AnySurfer). De toolkit is een georganiseerd repertorium van de relevante en inspirerende tools voor ondernemingen/organisaties om hen te helpen bij het verankeren van respect voor mensenrechten in hun algemene activiteiten. Vlaams Gewest: In 2016, 2017 en 2018 lanceerde minister Homans een "projectoproep inzake MVO" om intermediaire/sectorale organisaties aan te zetten MVO op een structurele manier in de organisatie op te nemen. 34 projecten werden in deze zin ondersteund en behandelen verschillende uitdagingen: de toepassing van de Sustainable Development Goals, samenwerking rond duurzame ontwikkeling, duurzame internationale ketens, duurzame ontwikkeling op maat van verschillende sectoren ... Twee promotoren focussen uitdrukkelijk op de internationale handel en de mensenrechten. FEBENAT (project Fair Natural Stone) en Flanders Investment & Trade (herziene brochure "Compass for Sustainable International Business"). - Febenat: Fair Natural Stone is een initiatief van de Belgische Federatie van natuursteengroothandelaars. De federatie streeft ernaar een gedragscode (opgesteld op basis van de richtlijnen van de IAO, de VN en de OESO) in acht te doen nemen in de deelnemende bedrijven en steengroeven in India. Dit project loopt al bijna 2 jaar. - FIT: "Verduurzamen van internationaal ondernemen". Deze publicatie bevat de MVO-basisbeginselen, de aanpak en de bestaande informatie om internationaal actieve Vlaamse bedrijven wegwijs te maken in de veelheid van codes, richtlijnen en informatiebronnen over duurzame internationale en maatschappelijk verantwoorde internationale handel. Tegelijk werden de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG) omgezet in praktische richtlijnen voor de Vlaamse ondernemer die internationaal actief is; aan de hand van	FOD Economie: Thematische workshops van het Belgisch NCP OESO In maart 2019 vond een rondetafel plaats over gepaste zorgvuldigheid in de textielsector. Vlaams Gewest: TruStone: Initiatief voor eerlijke natuursteen De betrokken partijen in Vlaanderen en Nederland (bedrijven uit de natuursteensector, de Vlaamse regering, de Nederlandse regering, ngo's en vakbonden) hebben het initiatief TruStone gelanceerd. Bedrijven die natuursteen invoeren, moeten binnen hun organisatie een proces van gepaste zorgvuldigheid (due diligence) instellen. Op basis van de resultaten van dit proces moeten ze elk jaar hun plan van aanpak opstellen. Ze moeten dit plan vervolgens ter evaluatie overleggen aan een onafhankelijk secretariaat. De deelnemende overheden moeten aan hun leveranciers van natuursteen vragen een onderzoek van gepaste zorgvuldigheid (due diligence) te voeren en moeten een rapport opstellen met betrekking tot alle overheidsopdrachten waarin wordt gewerkt met natuursteen. Bovendien verbinden de deelnemende overheden zich ertoe het initiatief te promoten in het kader van hun bilaterale en multilaterale betrekkingen. Alle leden van Febenat (Federatie van natuursteengroothandelaars in de Benelux) hebben TruStone ondertekend. Ze vertegenwoordigen ca. 70% van de Vlaamse natuursteensector. De rekrutering loopt nog steeds. Bovendien hebben meer dan 30 plaatselijke besturen in Vlaanderen al een verklaring ondertekend waarin ze zich ertoe verbinden maximaal gebruik te maken van de geboden mogelijkheden voor duurzame aankopen in het

						<p>- Rondetafel over gepaste zorgvuldigheid voor meerdere sectoren (2de semester – 2019)</p> <p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: hub.brussels zal stelselmatig de verschillende gidsen/initiatieven publiceren op zijn website, met herinnering in newsletters en mogelijkheid voor verspreiding wanneer ondernemingen deelnemen aan bepaalde missies / beurzen / salons in het buitenland. hub.brussels is het Brussels Agentschap voor de Ondersteuning van het Bedrijfsleven. Dit agentschap werd opgericht op 1 januari 2018 en is het resultaat van de fusie tussen Atrium.brussels, Brussels Invest & Export en Impulse.brussels.</p>	<p>praktische voorbeelden leert hij stap voor stap hoe hij deze SDG vanaf het begin kan opnemen in een internationale handelsstrategie. https://www.flandersinvestmentandtrade.com/sites/corporate/files/publications/DVO.pdf</p>	<p>kader van overheidsopdrachten met natuursteen.</p> <p>Waals Gewest: Waalse campagne voor bewustmaking voor duurzame ontwikkelingsdoelstellingen Voor de periode 2019-2020 werd een communicatieplan bestemd voor de Waalse bedrijven opgesteld met als doel hen te sensibiliseren voor de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen. Het plan voorziet in de uitwerking van instrumenten (met inbegrip van visuele dragers en/of de organisatie van evenementen) en in het bevorderen van networking alsook van mechanismen om de zichtbaarheid van acties en goede praktijken inzake SDG te vergroten.</p> <p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: MVO als selectiecriteria in het kader van de hub.awards In het kader van de Brusselse hub.awards kreeg MVO een centrale plaats in de selectie van de genomineerden en de laureaten (voor de BBE ging het om een van de 11 in aanmerking komende criteria), niet enkel voor de aspecten "circulaire economie" of "milieu" maar ook voor alle SDG-componenten. Bovendien kregen de laureaten en genomineerden een coachingprijs om nog verder te gaan in het proces van verantwoordelijke transformatie van hun onderneming.</p> <p>MVO als element in het programma van de opleidingen inzake buitenlandse handel. MVO maakt sinds meerdere jaren deel uit van het programma van de opleidingen inzake buitenlandse handel die bestemd zijn voor werkzoekenden die zich wensen te heroriënteren; deze opleidingen worden georganiseerd op initiatief van hub.brussels, in samenwerking met Bruxelles Formation. hub.brussels, een partner van de Brusselse regering in de exportsector (voorheen Brussels Invest & Export), ontwikkelt sinds 2014, in het kader van de internationalisering van de bedrijven, een beleid van bewustmaking van de bedrijven voor MVO in zijn geheel, gekoppeld aan internationalisering en buitenlandse handel. Een eerste rondetafel rond dit thema vond plaats op 30 april 2014 en bracht een twintigtal ondernemers samen. Het ging om te beginnen over de relaties en vervolgens ook over milieu. Vervolgens werd een brochure, "<i>Pour un entrepreneuriat durable à l'international</i>", uitgegeven en op grote schaal verspreid, zowel in België als binnen de Brusselse instellingen en organisaties. Tevens werd de nadruk gelegd op de verantwoordelijkheid van de Brusselse bedrijven.</p>
5	Zorgen voor de verspreiding van de toolkit en de remediëringsbrochure bij Belgische vertegenwoordigers in het buitenland en hen op dit vlak sensibiliseren.	III	OB 26 & 27	5-8-12-16	FOD Buitenlandse Zaken Waals Gewest Vlaams Gewest Brussels Hoofdstedelijk Gewest	<p>Verspreiding en communicatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Passief: publicatie online https://www.duurzameontwikkeling.be/nl, sociale media en news - Actief: <ul style="list-style-type: none"> o Verspreiding van de informatie en van brochures op papier bij de federale administraties via de leden van de WG MVO van de ICDO. o Presentatie van het project gepland in een sessie op het UN Forum On Business & Human Rights in Genève waar het hoofdthema "Access to Remedy" was en verdelen van brochures op papier; o Presentatie op de Belgische ambassade in Zwitserland. <p>FOD Justitie: Verspreiding bij de Raad van Europa en de Groep van Staten tegen Corruptie (GRECO).</p> <p>FOD Economie: Het NCP zal de toolkit en de brochure op grote schaal verspreiden onder zijn homologe instanties (48 landen) en bij zijn contacten bij de OESO, als voorbeeld van een goede praktijk die navolging verdient.</p>	<p>FIDO: * Organisatie van een sessie gewijd aan Business & Human Rights in het kader van het SDG Forum. De sessie handelde over "Hoe de mensenrechten binnenbrengen en eerbiedigen in ondernemingen/organisaties?" en had als doel een concrete en operationele kijk te bieden op mensenrechten en de manier waarop er rekening mee wordt gehouden in ondernemingen en organisaties. Er werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om er de toolkit en de brochure "Access to Remedy" grondig voor te stellen en op grote schaal te verspreiden. Het volledige programma is hier beschikbaar. Deze sessie, onder de leiding van Belgische en Deense deskundigen, werd bijgewoond door ca. 70 personen, voornamelijk vertegenwoordigers van ondernemingen en ngo's en ook academici. * Op het SDG Forum, waar meer dan 600 personen uit alle sectoren aanwezig waren, had het FIDO een stand om er zijn werkzaamheden en producten onder de aandacht te brengen. De toolkit en de brochure "Access to Remedy" werden er op actieve wijze verspreid.</p> <p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: hub.brussels zal de toolkit en de brochure op passieve wijze doorgeven (via de online netwerken). Deze publicaties zullen ook via e-mail worden verzonden naar de bedrijven en naar de directie voor internationalisering (Area Managers en handels- en economische attachés in het buitenland). Bovendien werd de brochure op papier doorgegeven op de "contact days" (meeting tussen de economische en handelsattachés en de ondernemers) en ter gelegenheid van bepaalde evenementen en missies.</p> <p>FOD Buitenlandse Zaken: In november 2018 werden de toolkit en de brochure "Access to Remedy", samen met een algemene Engelstalige informatiebrochure die uitleg verschaft over het nationaal actieplan, verzonden naar de Belgische ambassades en consulaten in het buitenland.</p>	<p>FOD Buitenlandse Zaken: Als onderdeel van een seminar rond het thema "Business and Human Rights", dat op 6 november 2019 werd georganiseerd door de Belgische ambassade in Kuala Lumpur, in samenwerking met de Nederlandse ambassade en de National Human Rights Commission Maleisische man, 100 exemplaren van de saneringsbrochure en de algemene brochure over het Belgisch Nationaal Actieplan werden verspreid door de Ambassade.</p>
6	Belgisch SDG-charter over de rol van de privésector, het middenveld en de overheidssector in de internationale samenwerking			8-16	FOD Buitenlandse Zaken	<p>FOD Buitenlandse Zaken *Na de fase van lancering van het Charter (2016-2017), uitvoering van een fase van verdieping (2018-2021) van intersectorale partnerschapsmogelijkheden, gericht op veelbelovende sectoren (cacao, textiel, water ...); *Creatie van een financiële faciliteit ("Business Partnership Facility") om het voor de geïdentificeerde partnerschappen met meerdere actoren mogelijk te maken concrete projecten uit te voeren op het terrein.</p>	<p>FOD Buitenlandse Zaken: • Onze partner The Shift blijft het SDG-charter toepassen. Een conferentie voor de belanghebbenden van de bananensector en de academische wereld was gepland op 20/03/2020 maar moest worden uitgesteld wegens de epidemie van het coronavirus. • De samenwerking met The Shift in het kader van het SDG-charter vond ook plaats in het kader van het initiatief "Beyond Chocolate". Dit project heeft tot doel de cacaosector in België te verduurzamen in samenwerking</p>	

								met de actoren van de privésector, het middenveld, de openbare sector en de academische wereld. Het heeft tot doel te verzekeren dat alle cacao die in België wordt verwerkt tegen 2025 gecertificeerd is door een van de bestaande labels, dat de productie van die cacao niet leidt tot ontbossing en niet betekent dat er kinderen worden tewerkgesteld. Bovendien moet de cacao die in België wordt verwerkt tegen 2030 de nodige garanties bieden dat de producenten een fatsoenlijk inkomen hebben. <ul style="list-style-type: none"> De financiële faciliteit BPF heeft zijn eerste twee projectoproepen afgesloten, waarbij een onafhankelijke jury 17 projecten heeft geselecteerd (11 voor de eerste oproep, 6 voor de tweede) voor een totaal bedrag van € 2.760.000 aan subsidies (NB: de financiële tegenprestatie van de privésector bereikt gemiddeld het dubbele van de aan het project toegekende subsidie). De derde projectoproep werd in februari afgesloten en bevindt zich momenteel in de fase van preselectie met een beoogd budget van € 1.200.000 aan subsidies. De vierde projectoproep werd intussen geopend en loopt tot 07/09/2020. Met deze oproep is een budget van € 1.000.000 gemoeid. Alle geselecteerde projecten worden beoordeeld door een externe onderneming die is gespecialiseerd in ESG-aangelegenheden; haar advies wordt overgelegd aan de jury met het oog op de definitieve selectie van de projecten.
7	Ondernemingen sensibiliseren aangaande mensenrechtenkwesies in het kader van economische missies in het buitenland	I	OB 3	5-8-12-16	FOD Buitenlandse Zaken Waals Gewest Vlaams Gewest Brussels Hoofdstedelijk Gewest	<p>FOD Economie – NCP: Ontwerp van brief van het NCP aan de voornaamste CEO's in België om hen te sensibiliseren voor de OESO-richtsnoeren (doen goedkeuren door de leden van het NCP). Versterking van de relaties met Credendo en Finexpo via de opvolging van de communiqués van het NCP.</p> <p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: hub.brussels zal de informatie verspreiden bij zijn economische en handelsattachés en Area Managers en zal pogen een luik betreffende de mensenrechten op structurele wijze op te nemen in missies naar het buitenland.</p> <p>FOD Buitenlandse Zaken In het kader van de Belgische economische missies onder het voorzitterschap van H.K.H. Prinses Astrid wordt nu systematisch een activiteit rond het thema "Business & Human Rights" georganiseerd. Tijdens de economische missie naar West-Afrika lag de focus op cacao en kinderarbeid. Tijdens de missie naar Ivoorkust in oktober 2017 werd in aanwezigheid van de presidentsvrouw van Ivoorkust, mevrouw Ouattara, een forum georganiseerd met als titel "Mensenrechten en de privésector: preventie en afschaffing van kinderarbeid in de cacao-toeleveringsketen".</p>	<p>FOD Buitenlandse Zaken Er vonden 2 Belgische economische missies plaats onder het voorzitterschap van H.K.H. Prinses Astrid. Uruguay: focus op sociale dialoog. Marokko: focus op vrouwelijk ondernemerschap. Tijdens de missie naar Argentinië en Uruguay (juni 2018) werd op het Argentijnse ministerie van Buitenlandse Zaken een seminarie georganiseerd met als thema "Sociale dialoog in een veranderende arbeidsmarkt". De economische missie naar Marokko (november 2018) was een gelegenheid om de nadruk te leggen op vrouwelijk ondernemerschap tijdens een seminarie getiteld "Vrouwelijke ondernemers, actoren van menselijke en economische ontwikkeling".</p> <p>Februari 2019: strijd tegen corruptie in Mexico. Het is de bedoeling om tijdens de volgende missie naar Mexico (februari 2019) een seminarie te organiseren over "maatschappelijk verantwoord ondernemen".</p> <p>FOD Economie - NCP Project tot toenadering van de mandaten Knooppunt IAO en NCP OESO, te doen valideren door de leden van het NCP in 2019.</p>	<p>FOD Buitenlandse Zaken In het kader van de Belgische economische missies wordt nu systematisch een activiteit rond het thema "Business & Human Rights" georganiseerd. De administratie zorgt ervoor dat de keuze van het onderwerp relevant is voor het bezochte land, rekening houdend met de realiteit van het land. In 2019 vonden er 2 economische missies plaats, respectievelijk in Mexico (16/23 februari 2019), waar de klemtoneel werd gelegd op de strijd tegen corruptie, en in China (17/22 november 2019) waar de focus lag op de promotie van gelijke kansen tussen mannen en vrouwen via MVO. Tijdens de missie naar Mexico in februari 2019 werd een seminarie georganiseerd dat toegespitst was op zorgplichtmaatregelen in de strijd tegen corruptie. Het seminarie tijdens de economische missie naar China (november 2019) handelde rond de bevordering van gendergelijkheid op de werkvloer. Bij beide seminars werden telkens gespecialiseerde internationale organisaties betrokken (resp. OESO en de ILO).</p> <p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: Er werden activiteiten en seminars in verband met duurzame ontwikkeling opgenomen in belangrijke economische missies (bv. met de vrouwelijke ondernemers bij hub.brussels of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).</p>
8	Internationale kaderovereenkomsten aanmoedigen	I & II		8-16	FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg	<p>FOD Economie Het NCP valoriseert hier het rapport dat in 2014 werd geschreven na de instorting van het Rana Plaza; er waren consultaties geweest met de federaties en er waren aanbevelingen voorgesteld.</p>	<p>FOD Werkgelegenheid: Organisatie van een seminarie over internationale kaderovereenkomsten met de betrokken hoofdrolspelers. Evenement wordt momenteel voorbereid en zal worden opgenomen in het Event "ondernemingen en mensenrechten" dat is gepland in de lente van 2018. Dit project kon niet worden uitgevoerd en is uitgesteld tot 2019.</p>	<p>FOD Werkgelegenheid: De kaderovereenkomsten stellen een kader vast voor de individuele en collectieve relaties in alle landen waar deze ondernemingen actief zijn en soms ook doorheen de hele productieketen. Op 14 mei 2019 organiseerden de FOD Werkgelegenheid en het Atelier de droit social van de Universiteit catholique de Louvain een participatieve studievoormiddag die gewijd was aan de vraag of deze instrumenten een doeltreffend middel kunnen zijn om de fundamentele sociale rechten te promoten in transnationale ondernemingen. Hoe is het fenomeen geëvolueerd, worden er "goede praktijken" geïdentificeerd en kan men van de overheid verlangen dat ze er meer aandacht voor heeft en ze promoot? Bij de bespreking van deze vragen werd inzonderheid aandacht besteed aan de akkoorden die drie grote Belgische ondernemingen – Solvay, Umicore en Besix - onlangs hebben gesloten en aan de toepassing ervan. Meer informatie op: https://evenementen.werk.belgie.be/nl/evenementen-FOD/studievoormiddag-de-internationale-kaderovereenkomsten-op-het-kruispunt-belgie-aan</p>
9	De samenwerking versterken tussen de openbare diensten en diverse organisaties die actief zijn in het domein van de mensenrechten en internationaal ondernemerschap	I	OB 3 & 7	8-16	FOD Buitenlandse Zaken Waals Gewest Vlaams Gewest Brussels Hoofdstedelijk Gewest	<p>FOD Economie: Er was een ontmoeting tussen de leden van het NCP en Credendo opdat deze groep in zijn evaluaties beter rekening zou houden met de communiqués van het NCP. De banden versterken. Brussels Hoofdstedelijk Gewest: hub.brussels zal onderzoeken op welke manieren deze actie kan worden verwezenlijkt.</p>	<p>FOD Buitenlandse Zaken: Op 6 juli 2018 organiseerde de FOD Buitenlandse Zaken een rondetafel met het middenveld om de balans op te maken van de verschillende sectorale en geografische uitdagingen die zich aandienen in het domein "ondernemingen en mensenrechten" alsook van de middelen die beschikbaar zijn om deze uitdagingen op te nemen. Deze consultatieronde werd gevolgd door een meeting met vertegenwoordigers van de administratie, waarin verschillende suggesties uit het middenveld besproken werden voor verdere opvolging. FOD Economie: Project rond bewustmaking van de CEO's van de BEL 20 om het Belgische NCP te ontmoeten en kennis te nemen van zijn activiteiten.</p>	<p>FOD Buitenlandse Zaken: Op 23 mei 2019 organiseerde België, met de steun van de Europese Dienst voor extern optreden (EDED), de Europese Commissie en Finland, een internationale peer learning-bijeenkomst in Brussel over de uitvoering van de VN-richtsnoeren 'ondernemingen en mensenrechten'. Experts uit meer dan 30 staten, de Raad van Europa, de EU, de OESO en het Bureau van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten namen deel aan dit evenement, dat zich toespitste op de wijze waarop nationale actieplannen kunnen bijdragen tot de implementatie van de richtsnoeren.</p> <p>Het monitoringproces van het Belgische Nationaal Actieplan (NAP) 'ondernemingen en mensenrechten' voorziet dat het NAP na een periode van drie jaar aan een evaluatie wordt onderworpen. Op 23 mei 2019</p>

							organiseerden het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling, met steun van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, een evenement waarbij experts van de overheid, het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld de implementatie van het eerste NAP evalueerden en het vooruitzicht van een tweede NAP bespraken.	
10	België verbindt zich ertoe criteria met betrekking tot mensenrechten en maatschappelijke verantwoordelijkheid van ondernemingen (MVO) te integreren in de strategie ter ondersteuning van de ontwikkeling van de lokale private sector van de Belgische samenwerking.		OB 4 & 6	5-8-16	FOD Buitenlandse Zaken & Ontwikkelingssamenwerking		<p>FOD Buitenlandse Zaken: Bij de financiering van projecten/programma's ter ondersteuning van de lokale private sector (selectiecriteria voor projecten die worden gefinancierd door de Business Partnership Facility, BIO, andere specifieke PSD-actoren ...) wordt voortaan stelselmatig rekening gehouden met mensenrechten en maatschappelijk verantwoord ondernemen.</p> <p>FOD Buitenlandse Zaken: • De criteria met betrekking tot de mensenrechten en maatschappelijk verantwoord ondernemen blijven van toepassing voor alle activiteiten die de dienst D2.4 financiert (BIO Invest, BPF, Beyond Chocolate, Belgian SDG Charter). Deze criteria zijn specifieke resultaten die het initiatief "Beyond Chocolate" nastreeft voor de cacaosector in België. • Alle actoren van de Belgische ontwikkelingssamenwerking (ENABEL, BIO, NGO's, multilaterale partnerorganisaties) die werken rond de versterking van de lokale privésector dienen een 'human rights based approach to development' (HRBAD) benadering te hanteren waarbij de focus ligt op de horizontale integratie van de mensenrechtenprincipes in de ontwikkelingsactiviteiten, alsook nadruk op inclusiviteit, en participatie, empowerment, en aandacht voor kwetsbare groepen ("Leave no one behind"). Met het oog op een verdere instrumentalisering zal een Policy Support Group rond HRBAD worden opgericht die een Policy Brief en Guidelines voor alle actoren zal uitwerken.</p>	
11	Een betere coördinatie tot stand brengen tussen de federale en gewestelijke overheden om de criteria inzake mensenrechten en maatschappelijk verantwoord ondernemen te integreren in de overheidssteun		OB 4	5-8-16	FOD Economie Finexpo Delcredere		<p>FOD Buitenlandse Zaken Er wordt nog nagedacht over de te voeren acties.</p> <p>FOD Buitenlandse Zaken: In 2019 werden de voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van een expertenstudie teneinde te onderzoeken op welke wijze internationale standaarden inzake due diligence (o.m. VN-Richtsnoeren Ondernemingen en Mensenrechten, OESO Richtlijnen Multinationale Ondernemingen, ILO Tripartite Verklaring Multinationale Ondernemingen) geïntegreerd kunnen worden in de werking van Finexpo. Naar verwachting zal deze expertenstudie in 2020 gelanceerd worden.</p>	
12	Het engagement van België en zijn pioniersrol op het gebied van mensenrechten op internationaal vlak voortzetten		OB 10	5-8-16	FOD Buitenlandse Zaken en andere FOD's die actief zijn in internationale organisaties		<p>FOD Buitenlandse Zaken: Tijdens diens lidmaatschap in de Mensenrechtenraad (2016-2018), alsook tijdens de vergaderingen van de 3de Commissie van de VN Algemene Vergadering, zette België zich actief in rond meerdere mensenrechtentema's en landensituaties en organiseerde het verscheidene side events. Ons land nam ook actief deel aan de voorbije edities van het UN Forum on Business & Human Rights, dat zich specifiek toespitst op de implementatie van de UN Guiding Principles on Business & Human Rights. België volgt daarnaast van zeer nabij de werkzaamheden op van de 'open-ended intergovernmental working group on transnational corporations and other business enterprises' en de discussies rond de onderhandeling van een 'Legally Binding Instrument' en speelt een actieve rol bij de Europese standpuntbepaling in dit dossier.</p> <p>FOD Buitenlandse Zaken: België blijft zich in regionale en mondiale fora actief inzetten op verschillende mensenrechtentema's. Ons land heeft daarnaast ook aandacht voor geografische mensenrechtensituaties.</p> <p>Meer specifiek nam ons land opnieuw deel aan het UN Forum on Business & Human Rights, dat zich specifiek toespitst op de implementatie van de VN-Richtsnoeren Ondernemingen en Mensenrechten. België volgt daarnaast van zeer nabij de werkzaamheden op van de 'open-ended intergovernmental working group on transnational corporations and other business enterprises' en de discussies rond de onderhandeling van een 'Legally Binding Instrument' en blijft een actieve rol spelen bij de Europese standpuntbepaling in dit dossier.</p>	
13	Respect voor de mensenrechten in overheidsopdrachten vergroten en controleren		OB 5 & 6	8-12-16	WG Duurzame overheidsopdracht en van de ICDO Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling Waals Gewest Vlaams Gewest Brussels Hoofdstedelijk Gewest	<ul style="list-style-type: none"> - Verschillende pilootprojecten, onder de leiding van het FIDO en het Vlaams Gewest, zijn momenteel in uitvoering. Ze hebben tot doel diverse methodologieën/benaderingen te verkennen voor het toezicht op de naleving van de basisverdragen van de IAO en op de eerbied voor de mensenrechten in de toeleveringsketens via de overheidsopdrachten. Daar deze pilootprojecten complementair zijn, worden ze uitgevoerd in samenwerking met de betrokken actoren en in overleg met de WG Duurzame overheidsopdrachten van de ICDO. Meer informatie: http://guidedesachatsdurables.be/nl/studies-en-projecten/ethische-verantwoordelijkheid-2017 - De omzetting van de EU-richtlijn betreffende de overheidsopdrachten werd voltooid en de nieuwe wet en haar uitvoeringsbesluiten werden gepubliceerd. De nieuwe regelgeving is in juli 2017 van kracht geworden. Dit nieuwe kader is een formele stimulans om rekening te houden met andere overwegingen dan enkel de prijs (sociale, ethische overwegingen, innovatie, leefmilieu, kmo's) en versterkt/legitimeert het al bestaande beleid inzake duurzame overheidsopdrachten. Er werd bijzondere aandacht besteed aan de strijd tegen sociale dumping en aan de deelname van de Belgische kmo's aan overheidsopdrachten (de Kanselarij heeft specifieke instrumenten ontwikkeld). Meer informatie: http://guidedesachatsdurables.be/nl 	<p>FIDO: Ontwikkeling van een pilootproject bestaande uit de uitvoering van een overheidsopdracht met een hoge maatschappelijke meerwaarde voor de aankoop van ICT-apparatuur voor de levering aan alle federale instellingen (100.000 stuks). In samenwerking met het ministerie van Landsverdediging heeft het FIDO gewerkt aan het definiëren van ambitieuze ethische criteria en innovatieve processen voor de monitoring van leveranciers met als doel het respect voor mensenrechten te versterken in de toeleveringsketens van de ondernemingen die leveren aan de federale instellingen. Uiteindelijk kon deze pilootoverheidsopdracht niet worden uitgevoerd vanwege een gebrek aan politieke steun.</p> <p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: hub. brussels zal onderzoeken op welke manieren deze actie kan worden verwezenlijkt.</p> <p>Vlaams Gewest: Het proefproject betreffende de inachtneming van sociale aspecten in een overheidscontract m.b.t. de aankoop van kleding en textielproducten kreeg een vervolg in 2018. Intussen hebben 10 verschillende raden van bestuur (intercommunales, openbare centra voor maatschappelijk welzijn, steden, diensten van de Vlaamse regering ...) zich ertoe verbonden gebruik te maken van de technologieën die in het kader van het proefproject zijn ontwikkeld. In samenwerking met andere belanghebbenden (ondernemingen, sectorale federaties, vakbonden, ngo's en regeringen) werkt de Vlaamse regering ook aan een i-MVO-initiatief in de natuursteensector. Dit initiatief heeft tot doel de omstandigheden van de werknemers, hun omgeving en het milieu te verbeteren op de plaatsen waar natuursteen wordt ontgonnen. De bij dit initiatief betrokken regeringen zullen aan hun onderaannemers vragen om in het kader van de overheidsopdrachten voor deze risicogoederen de nodige zorgvuldigheid aan de dag te leggen. Het gaat om een continu proces dat organisaties helpt om risico's van schendingen van het arbeidsrecht en de mensenrechten binnen de eigen organisatie en de aanverwante productieketen in kaart te brengen en vervolgens te voorkomen, te verminderen, te herstellen en/of te vergoeden.</p>	<p>TruStone (i-MVO-initiatief in de natuursteensector): zie supra, actie 4</p>

14	Het Belgisch label ter bevordering van een sociaal verantwoorde productie evalueren	I & II	OB 5, 6 & 13	8-12-16	FOD Economie FIDO Werkgroep MVO van de ICDO	FOD Economie: Het secretariaat van het NCP zal deelnemen aan de werkgroep die in 2019 wordt opgericht om het Belgisch label te evalueren.	WG MVO van de ICDO: Samenstelling van een werkgroep "Sociaal label" in samenwerking met de Interdepartementale Coördinatietoeel ter bestrijding van de mensensmokkel en de mensenhandel (FOD Justitie). Daar deze actie aansluit bij een actie van het Belgisch actieplan "Bestrijding van mensenhandel 2015-2019", werden er in 2017 diverse contacten gelegd met het Bureau van de Cel om na te gaan op welke wijze er kan worden samengewerkt en hoe de inspanningen en competenties kunnen worden gebundeld om in 2018 van start te gaan met de ontwikkeling van deze actie. De werkgroep "Sociaal label" zal worden voorgezeten door Dieter Vander Beke, directeur a.i. van het FIDO, lid van het team dat belast was met de ontwikkeling van het label dat aan de oorsprong ligt. Dit project kon niet worden uitgevoerd en is uitgesteld tot 2019.	WG MVO van de ICDO: Een SWOT analyse werd enkele jaren geleden uitgevoerd en is beschikbaar en aan de werkgroepleden bezorgd. De resultaten van deze SWOT gelden nog steeds en kunnen aangewend worden in de discussie aangaande het al dan niet herlanceren van het label voor een sociaal verantwoorde productie. Deze discussie moet door een nieuwe federale regering met volheid van bevoegdheid worden gevoerd. Gelet op de val van de federale regering en het ontbreken van een nieuwe federale regering met volheid van bevoegdheid na de verkiezingen, leek het opportuun deze discussie uit te stellen tot er een regering met volheid van bevoegdheid is.
15	Het principe "due diligence" integreren in de bestuursorganen van de onderneming, ook wat mensenrechten betreft	II & III	OB 17	8-16	FOD Economie Waals Gewest Vlaams Gewest Brussels Hoofdstedelijk Gewest		FOD Economie: Het VBO is lid van het NCP en reviseert momenteel zijn code, i.e. de Belgische Corporate Governance Code . Er zullen contacten worden gelegd met als doel de principes inzake gepaste zorgvuldigheid in de voornoemde code op te nemen. De WG MVO heeft deelgenomen aan de raadpleging van de belanghebbende partijen betreffende de herziening van de Code, het advies is hier beschikbaar. De Code Buysse werd begin 2017 herzien; in het kader van een volgende herziening (2019?) zal een ontmoeting worden georganiseerd om de belanghebbende partijen te sensibiliseren voor gepaste zorgvuldigheid.	
16	Maatschappelijke verslaggeving, met inbegrip van mensenrechten, bevorderen	I & II	OB 3, 18 & 21	8-12-16	FOD Economie (omzetting richtlijn 2014/95/EU) FIDO (Prijs voor het beste rapport inzake DO)	FOD Economie: Omzetting stricto sensu van de richtlijn 2014/95/EU. Publicatie_3 SEPTEMBER 2017. - Wet betreffende de publicatie van extrafinanciële gegevens en diversiteitsinformatie door bepaalde grote ondernemingen en groepen. Er is een denkoefening aan de gang over de behoeften aan en de wijze van begeleiding van de ondernemingen in de benadering en oefening van kwaliteitsvolle rapportering. De Europese Commissie heeft richtsnoeren verspreid om de ondernemingen te helpen bij hun rapportering; het NCP heeft ze gedeeld met zijn leden. In de loop van 2019 wordt een koninklijk besluit verwacht met een voorstel voor mechanismen inzake rapportering. FIDO Sinds vele jaren werkt het FIDO aan bewustmaking op het vlak van de meerwaarde van de rapportering inzake duurzame ontwikkeling en moedigt het zijn belanghebbende partijen ertoe aan om duurzaamheidsrapporten op te stellen volgens de GRI-richtsnoeren . Meer informatie op: https://www.duurzameontwikkeling.be/nl/themas/beheersinstrumenten/gri Er wordt momenteel nagedacht over diverse projecten van ondersteuning van de DO-rapportering (GRI) binnen de federale overheden.	FIDO: * Proefproject: Begeleiding van de realisatie van de materialiteitsanalyse binnen FOD's in de context van de SDG's. De materialiteitsanalyse is de basisoefening die voorafgaat aan de maatschappelijke rapportering. * Het FIDO ondersteunt en is een partner van de Awards for Best Belgian Sustainability Reports , die bedrijven en organisaties belooft voor de kwaliteit van hun rapport inzake duurzame ontwikkeling. Deze prijs wordt ingericht door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren en wordt om de twee jaar toegekend door een onafhankelijke jury. Als deskundige is het FIDO lid van deze jury. De 19 ^{de} editie vindt plaats op 27 november 2018 en zal focussen op de SDGs . De jury had vooral aandacht voor de manier waarop organisaties hun beleid kunnen afstemmen alsook voor de wijze voor meting en beheer van hun bijdragen tot de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling die de Verenigde Naties in september 2015 hebben aangenomen ter vervanging van de millenniumdoelstellingen (2000-2015). Meer informatie is hier te vinden. Editie 2018: https://www.sustainabilityreports.be/ FOD Economie: eerste federaal bestuur dat werd genomineerd voor de kwaliteit van zijn verslag over duurzame ontwikkeling. Meer informatie: https://economie.fgov.be/nl/publicaties/duurzaamheidsverslag-2017 https://www.sustainabilityreports.be/previous/winners/2018	
17	Op het Belgische niveau pleiten voor een sterkere integratie van duurzame ontwikkeling (met inbegrip van de mensenrechten) in vrijhandelsakkoorden	I	OB 9 & 10	8-16	FOD Buitenlandse Zaken FOD Economie Vlaams Gewest Brussels Hoofdstedelijk Gewest	FOD Economie: Opvolging op Europees niveau van de werkzaamheden betreffende de vrijhandelsakkoorden (luik TSD – Trade and Sustainable Development) en naar voren schuiven van de OESO-richtsnoeren en van de potentiële rol van de NCP's als mogelijke procedure om geschillen op te lossen. Brussels Hoofdstedelijk Gewest: hub.brussels zal onderzoeken op welke manieren deze actie kan worden verwezenlijkt.	FOD Buitenlandse Zaken: België speelt een voortrekkersrol in de Raad van de EU in het bepleiten van een versterking van de hoofdstukken duurzame ontwikkeling in vrijhandelsakkoorden. Naast een consequent pleidooi voor zo breed mogelijke voorzieningen m.b.t. duurzame ontwikkeling in vrijhandelsakkoorden legt België hierbij ook de nadruk op de effectieve opvolging van de implementatie deze hoofdstukken. Volgend op de brief die België (met FI, LU, NL en SE) in mei 2017 aan Commissaris Malmström stuurde, waarin werd gevraagd om een betere implementatie van de DO-voorzieningen in handelsakkoorden, volgde een interne reflectie waaraan België actief deelnam. Dit mondde uit in een tweede non-paper in februari 2018 waarin de Europese Commissie 15 actiepunten voorstelt om de implementatie van de hoofdstukken Handel en Duurzame Ontwikkeling te versterken, o.m. door een versterkte samenwerking binnen de EU en met internationale organisaties, een versterkte rol voor het maatschappelijk middenveld, een groetere transparantie en een meer assertieve houding t.o.v. de partnerlanden, waarin scherpere prioriteiten worden gesteld. België heeft deze actiepunten verwelkomd en zet zich nu in de Raad in voor de effectieve opvolging ervan.	FOD Buitenlandse Zaken: België bleef in 2019 in de Raad van de EU pleiten voor een versterking van de hoofdstukken duurzame ontwikkeling in de Europese vrijhandelsakkoorden. België zette hierbij in op de effectieve opvolging van de 15 actiepunten van de Europese Commissie om de implementatie van de hoofdstukken Handel en Duurzame Ontwikkeling te versterken. België hechtte ook een groot belang aan de opvolging van de implementatie van de verbintenissen inzake duurzame ontwikkeling door de partnerlanden, ook proactief voorafgaand aan de ondertekening of ratificatie van een vrijhandelsakkoord (b.v. Vietnam). In het kader van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, werd een akkoord bereikt met Luxemburg over een nieuwe modeltekst voor bilaterale investeringsverdragen. Deze tekst herneemt de principes van het Europese beleid en versterkt enkele duurzaamheidsprincipes. De tekst bevat een aantal vernieuwingen ten opzichte van het oude model m.b.t. milieunormen, sociale normen en de integratie van corporate social responsibility. Daarnaast voorziet de tekst een consultatiemechanisme voor het maatschappelijk middenveld.
18	De evolutie van MVO en van de mensenrechten in Belgische ondernemingen opvolgen met behulp van de MVO-barometer	I & II	OB 3, 18 & 21	16	FIDO	Het FIDO ondersteunt het project om een MVO-barometer van de Belgische ondernemingen te verwezenlijken. De MVO-barometer biedt een beter inzicht in het landschap van in België toepasselijke praktijken voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen. Tevens verstrekt de barometer informatie over de evolutie van MVO in België, aan de hand van een vergelijking met de resultaten van de edities 2011 en 2015. De editie 2018 krijgt de vorm van een barometer van de SDG's en er wordt bijzondere aandacht besteed aan het thema van de mensenrechten.	FIDO: MVO-barometer → SDG-barometer In samenwerking met de Universiteit Antwerpen, de Antwerp Management School en de Louvain School of Management hebben we het initiatief genomen de SDG-barometer te ontwikkelen met als doel de aanname van de SDG in België te bestuderen. Dit project wordt ondersteund door het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling. De algemene doelstelling van deze SDG-barometer bestaat erin informatie te verkrijgen over het SDG-landschap in België voor verschillende types organisaties, met inbegrip van de ondernemingen, regeringen en niet-gouvernementele organisaties. Daar dit onderzoeksproject het eerste nationale onderzoek is naar de aanname en implementatie van de SDG's, kunnen deze resultaten als basis dienen voor toekomstige onderzoeken,	

							zowel in België als in het buitenland. Het werd officieel gepresenteerd en besproken op het SDG Forum dat op 23 oktober 2018 600 mensen samenbracht. De SDG-barometer kan hier worden geraadpleegd: https://uclouvain.be/en/research-institutes/lourim/news/sdg-barometer-belgium-2018.html	
19	Goede praktijken bevorderen van kmo's die een verantwoordelijk beheer van de toeleveringsketen voeren, met name dankzij de "CSR Compass"-tool	I & II	OB 3 & 16	8-16	Waals Gewest	Informatie niet meegedeeld	Informatie niet meegedeeld	Informatie niet meegedeeld
20	Maatschappelijk verantwoordelijke overheidsbedrijven promoten	I	OB 4 & 8	5-8-12-16	FIDO Werkgroep MVO van de ICDO		FIDO: Informeel contact in 2018. Uitvoering gepland in 2019	Actie niet uitgevoerd
21	Zich ertoe verbinden om het grote publiek en de betrokken organisaties beter te informeren over zijn activiteiten inzake mensenrechten om hen ervoor te sensibiliseren	I		16	FOD Buitenlandse Zaken en FOD's die actief zijn in internationale organisaties	FOD Buitenlandse Zaken: Opstellen van een brochure om het bewustzijn van HR-diensten te vergroten en de inhoud van het Nationaal Actieplan "Ondernemen & mensenrechten" te presenteren. De FOD BuZA onderhoudt regelmatige contacten met het grote publiek. Ook indirect, door middel van ontmoetingen met het middenveld waarmee het contact actief en continu is.	FOD Buitenlandse Zaken: Er werd een algemene informatiebrochure samengesteld die bestemd is voor het brede publiek. Daarin worden de voornaamste actiepijlers van het Belgisch nationaal actieplan "Ondernemen en mensenrechten" duidelijk beschreven. De brochure werd gedeeld met het netwerk van Belgische diplomatieke posten in het buitenland en zal tevens op de website van de FOD Buitenlandse Zaken worden gepubliceerd.	FOD Buitenlandse Zaken: Tijdens de internationale peer learning-bijeenkomst die ons land organiseerde in Brussel op 23 mei 2019 (cf. actiepunt 9), werden alle internationale genodigden geïnformeerd over het Belgische Nationaal Actieplan 'Ondernemingen en Mensenrechten'
22	Het verantwoord beheer van de toeleveringsketens stimuleren met een sectorale benadering	I	OB 3	8-16	FOD Economie en NCP OESO	Het NCP organiseert bewustmakingsevenementen (zie lijst Actie 4) die de sectorale ontwikkelingen inzake gepaste zorgvuldigheid in verband met de OESO-werkzaamheden volgen. Er werden diverse evenementen/workshops georganiseerd ter promotie van de business-verantwoordelijke in de risicosectoren via de tools die de OESO ontwikkelt: - de verantwoordelijken voor de toeleveringsketens in de landbouwsector: Gids OESO-FAO voor verantwoordelijke landbouwcircuits - de verantwoordelijke financiële sector: Responsible business conduct in the financial sector - de textielsector: Responsible Supply Chains in the Garment and Footwear Sector - Voor verantwoordelijke toeleveringsketens voor mineralen: Gids betreffende de zorgvuldigheidsplicht voor verantwoordelijke bevoorradingsketens voor mineralen uit conflictgebieden of gebieden met een hoog risico	FIDO Het FIDO ondersteunt de ontwikkeling van een proefproject inzake "Transparantie en traceerbaarheid in de textiel- en kledingsector". Het proefproject richt zich op de ontwikkeling van een "BeAwear"-label op basis van milieu- en sociale criteria in de waardeketen. Bij de werkzaamheden zijn meerdere actoren betrokken: 6 bedrijven uit de sector, de Belgische modedefederatie CREAMODA in samenwerking met de Belgische Federatie van de Textielindustrie Fedustria, de FBT en Euratex . Het proefproject is in 2018 van start gegaan en zal naar verwachting in 2019 worden voortgezet.	FIDO: Project voltooid. Het evaluatierapport is op verzoek beschikbaar: info@fido.fed.be
23	Het Nationaal Contactpunt (NCP) van de OESO versterken	III	OB 27 & 31	8-16	FOD Economie	Deze actie is een vervolg op het Peer Review van het NCP door de OESO in 2016. Ze moet nog concreet worden uitgewerkt. Het NCP-secretariaat had tijdens het najaar van 2017 een (onbezoldigd) stagiair in dienst genomen.	Een andere stagiair zal in 2019 worden aangeworven, maar tot op heden is er niets duurzaam en permanent gepland, ondanks de grote nood.	Een nieuwe medewerkster werd aangeworven ter versterking van het team voor het jaar 2020.
24	Bij de bewustmaking van bedrijven bijzondere aandacht besteden aan de rechten van het kind			5-8-16	FOD Buitenlandse Zaken FOD Werkgelegenheid Gewesten & gemeenschappen	FOD Werkgelegenheid: <ul style="list-style-type: none"> Op federaal niveau wordt de laatste hand gelegd aan de opmaak van het dossier tot instemming met het Protocol van 2014 betreffende het Verdrag inzake dwangarbeid van de IAO. We wachten enkel nog op de adviezen van de inspecteurs van Financiën die bij de verschillende bevoegde FOD's zijn geaccrediteerd. Het gaat echter om een gemengd protocol dat ook de gemeenschappen en gewesten dienen goed te keuren alvorens het kan worden bekrachtigd. In november 2017 nam de minister van Werk, dhr. Kris Peeters, in Buenos Aires deel aan de wereldconferentie over kinderarbeid. De minister hield er een toespraak waarin hij aankondigde dat België binnenkort het protocol inzake dwangarbeid zou bekrachtigen en bepaalde acties van het nationaal actieplan inzake ondernemingen en mensenrechten zou ondernemen die meer bepaald betrekking hebben op de rechten van kinderen (meer bepaald de toolkit en het seminarie inzake internationale raamovereenkomsten). FOD Buitenlandse Zaken: Tijdens een Belgische economische missie naar Ivoorkust in oktober 2017 werd een forum georganiseerd rond kinderarbeid in de cacaosector. Zie actie 7 Brussels Hoofdstedelijk Gewest: hub.brussels zal onderzoeken op welke manieren deze actie kan worden verwezenlijkt.	FOD Buitenlandse Zaken: In december 2018 werd, in samenwerking met de Belgische chocolade- en retailsector, het middenveld en universiteiten het partnerschap "Beyond Chocolate" voor duurzame Belgische chocolade gelanceerd. Het centrale doel van "Beyond Chocolate" bestaat erin de levensomstandigheden van de cacao producenten en hun gezinnen in belangrijke productiegebieden voor de Belgische sector op duurzame wijze te verbeteren. Het partnerschap wil ertoe bijdragen dat de cacao producenten (vrouwen en mannen) kunnen voorzien in hun behoeften, hun kinderen naar school kunnen laten gaan en kunnen zorgen voor de duurzame exploitatie van natuurlijke hulpbronnen. Daarbij wordt de focus gelegd op de strijd tegen kinderarbeid, de bestrijding van de ontbossing en het verzekeren van een leefbaar inkomen voor lokale cacao producenten. Zie <i>actie 6</i> FIDO: Materiële ondersteuning voor de ontwikkeling van het project "Beyond Chocolate".	FOD Werkgelegenheid: Op 10 september 2019 heeft België het Protocol van 2014 bij het verdrag betreffende de gedwongen arbeid bekrachtigd. FOD Buitenlandse Zaken: Een Commissie in de schoot van het Verbond van Belgische Ondernemingen en die deel uitmaakt van het Global Compact Network Belgium (GCNB), waar bedrijven de leiding nemen en nauw samenwerken met experts uit de overheid, non-profit en de academische wereld, volgt de verdere implementatie op van de 'Children's Rights and Business Principles'. De problematiek 'ondernemingen en mensenrechten' is nauw verweven met de thematiek rond 'mensenhandel' en meer specifiek het aspect 'moderne slavernij'. Ook dit jaar is ons land in internationale fora (o.m. Mensenrechtenraad, VN Algemene Vergadering) tussengekomen rond dit onderwerp (bijv. tijdens de interactieve dialoog met de VN Speciale Rapporteur Speciaal rapporteur voor mensenhandel, in het bijzonder t.a.v. vrouwen en kinderen, rond diens rapport betreffende 'toegang tot rechtsmiddelen voor slachtoffers van mensenhandel voor misbruiken door bedrijven en hun leveranciers' in 2019).
25	Bijzondere aandacht besteden aan de ratificatie, ondersteuning en bevordering van een reeks IAO-conventies die betrekking hebben op de rechten van de vrouw	I	OB 3	5-8-16	FOD Werkgelegenheid FOD Buitenlandse Zaken Gewesten & gemeenschappen	FOD Werkgelegenheid Bekrachtiging door België van het verdrag nr. 156 betreffende werknemers met gezinsverantwoordelijkheid, het verdrag nr. 189 inzake fatsoenlijk werk voor huishoudelijk personeel en het verdrag nr. 175 betreffende de deeltijdse arbeid. Voor de verdragen nr. 189 en nr. 156 werd een eerste gedetailleerd rapport aan de IAO bezorgd, met nadere toelichting bij de wijze waarop België de verbintenissen die het krachtens beide verdragen is aangegaan in acht heeft genomen.	FOD Buitenlandse Zaken * De 3 IAO-verdragen op dit gebied zijn in België van kracht (C156 over werknemers met gezinsverantwoordelijkheden, sinds 10 april 2015; C189 over huishoudelijk personeel, sinds 10 juni 2015; C175 over deeltijdwerk, sinds 8 juni 2016). * Nadruk op de rechten van de vrouw in de sensibilisering door het netwerk van Belgische diplomatieke posten via: - Bewustmaking en actieve deelname aan de volgende campagnes: "She Decides" (een beweging die invloedrijke mensen en middenveldorganisaties samenbrengt, op 2 maart 2017 in Brussel gelanceerd door een internationale	FOD Buitenlandse Zaken: • De DGD heeft bij de ILO officieel standpunt ingenomen ten gunste van de versterking van "mainstreaming": in het kader van het bilateraal overleg BE-ILO van 27/11/2019, op basis van de recentste MOPAN-evaluatie die "gender" noemde als een van de zwakke punten van de ILO, heeft België bij de ILO specifiek gepleit voor een versterking van "gendermainstreaming" in: haar "Programma's en Budgetten", in haar "Decent Work Country Programmes (DWCP)" alsook in haar technische bijstand. Sinds deze evaluatie heeft de ILO de volgende zaken ontwikkeld:

						<p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: hub.brussels zal onderzoeken op welke manieren deze actie kan worden verwezenlijkt.</p>	<p>conferentie naar aanleiding van de Global Gag Rule die werd heringevoerd door president Trump) en "#ShelsEqual", een campagne van 6 maanden die werd gelanceerd in de marge van de European Development Days, op juni 2018, door Global Citizen en in samenwerking met België en Luxemburg, om 500 miljoen dollar op te halen om een positieve impact te hebben op het leven van vrouwen en meisjes in een brede waaier van domeinen: seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, gezondheid van moeders en kleine kinderen, water en hygiëne, voeding en voedselzekerheid, migratievraagstukken, economische empowerment enzovoort.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De uitvoering van de strategie "<i>gender en ontwikkeling</i>" van de Belgische ontwikkelingssamenwerking en van haar actieplan, waarvan een van de prioriteiten erin bestaat vrouwelijk leiderschap alsook hun economische empowerment te bevorderen via, meer bepaald, fatsoenlijk werk en ondernemingskansen. <p>* De uitvoering van de wet inzake gendermainstreaming van 2007.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • een gids om haar personeel te helpen rekening te houden met de genderkwestie bij de formulering van voorstellen van projecten; • een actieplan van de ILO voor gelijkheid tussen vrouwen en mannen 2018-2021 met acties die gericht zijn op zowel de projecten van ontwikkelingssamenwerking als haar DWCP; • Het "Tussentijds rapport over de uitvoering van het actieplan van het BIT voor de gelijkheid tussen vrouwen en mannen 2018-2021" stond op de agenda van de vergadering van de raad van bestuur voor de maand maart 2020 maar deze vergadering werd geannuleerd wegens de crisis rond het coronavirus. • Tijdens de Belgische economische missie naar China werd in samenwerking met de ILO een seminarie georganiseerd rond de bevordering van gendergelijkheid op de werkvloer. <p>Nadruk op de rechten van de vrouw in de sensibilisering door het netwerk van Belgische diplomatieke posten via:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewustmaking en actieve deelname aan de volgende campagnes: "She Decides" (een beweging die invloedrijke mensen en middenveldorganisaties samenbrengt, op 2 maart 2017 in Brussel gelanceerd door een internationale conferentie naar aanleiding van de Global Gag Rule die werd heringevoerd door president Trump) en "#ShelsEqual", een campagne van 6 maanden die werd gelanceerd in de marge van de European Development Days, op juni 2018, door Global Citizen en in samenwerking met België en Luxemburg, om 500 miljoen dollar op te halen om een positieve impact te hebben op het leven van vrouwen en meisjes in een brede waaier van domeinen: seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, gezondheid van moeders en kleine kinderen, water en hygiëne, voeding en voedselzekerheid, migratievraagstukken, economische empowerment enzovoort. • De uitvoering van de strategie "gender en ontwikkeling" van de Belgische ontwikkelingssamenwerking en van haar actieplan, waarvan een van de prioriteiten erin bestaat vrouwelijk leiderschap alsook hun economische empowerment te bevorderen via, meer bepaald, fatsoenlijk werk en ondernemingskansen. • De uitvoering van de wet inzake gendermainstreaming van 2007.
26	Bijzondere aandacht besteden aan de bekrachtiging van een reeks IAO-verdragen met betrekking tot gezondheid en veiligheid op het werk		OB 3	5-16	FOD Werkgelegenheid Gewesten & gemeenschappen	<p>FOD Werkgelegenheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bekrachtiging door België van het verdrag nr. 167 over de veiligheid en de gezondheid in de bouwsector en het verdrag nr. 170 over veiligheid bij het gebruik van chemische stoffen op de werkplaatsen (bekrachtigd op 14 juni 2017). • Wat betreft het verdrag nr. 187 betreffende de instelling van een promotioneel kader voor de veiligheid en de gezondheid op het werk, werd de wet houdende instemming met dit verdrag aangenomen op federaal niveau. Het verdrag nr. 187 is echter een verdrag dat ook onder de bevoegdheid van de gemeenschappen valt. Momenteel vereist de bekrachtiging door België van het verdrag nr. 187 nog het akkoord van de Franse Gemeenschapscommissie (COCOF). <p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: hub.brussels zal onderzoeken op welke manieren deze actie kan worden verwezenlijkt.</p>	<p>FOD Werkgelegenheid: Op 31 mei 2018 bekrachtigde België het verdrag nr. 187 betreffende de instelling van een promotioneel kader voor de veiligheid en de gezondheid op het werk.</p>	
27	De Belgische ondernemingen sensibiliseren voor de problematiek van corruptie en versterking van de Belgische verbintenissen met betrekking tot dit thema		OB 3	16	FOD Buitenlandse zaken en de betrokken FOD's	<p>FOD Economie: Het NCP organiseerde in december 2016, in samenwerking met andere privéspelers, een conferentie met de publicatie van een brochure _Anticorruptiegids voor Belgische ondernemingen in het buitenland. Dit evenement werd in december 2017 nog eens overgedaan met de publicatie van een nieuwe brochure die zich richt tot de kmo's, Een vertrouwenswaardige kmo verwerpt corruptie: waarom, hoe?.</p>	<p>FOD Buitenlandse Zaken: Economische missie naar Mexico 2019 * Gebruik van de Belgische diplomatieke posten om Belgische ondernemingen te sensibiliseren rond de problematiek van corruptie van overheidsagenten bij internationale commerciële transacties. In het kader van deze oefening werd o.m. de anticorruptiegids voor Belgische ondernemingen in het buitenland verdeeld via het netwerk van diplomatieke posten. * Organisatie van het evenement Responsible Business Conduct rond het thema "corruptie" tijdens de Belgische economische missie naar Mexico, gepland in februari 2019 * Organisatie van een debat met het middenveld in het kader van de tweede herzieningscyclus van het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie (debat georganiseerd in mei 2018 bij de FOD Buitenlandse Zaken). België heeft de Transparency Pledge van de UNCAC-coalitie geratificeerd en is met deze aansluiting de verbintenis aangegaan om blijk te geven van transparantie in het toezicht op en de resultaten van de tweede herzieningscyclus van UNCAC (publicatie van de evaluatiekalender, debat met het middenveld, publicatie van het verslag ...). * Op basis van het MoU dat in oktober 2015 werd gesloten tussen de FOD Buitenlandse Zaken en de FOD Justitie, heeft de FOD Buitenlandse Zaken aan de FOD Justitie vermeende gevallen van internationale corruptie doorgegeven die waren gemeld door onze diplomatieke posten in het buitenland en waarbij Belgische entiteiten in het buitenland betrokken waren. Dit kanaal voor informatieverspreiding heeft het mogelijk gemaakt onderzoeken te openen die momenteel hangende zijn bij het Belgisch federaal parket.</p>	<p>FOD Buitenlandse Zaken: Tijdens de Belgische Economische missie naar Mexico in februari 2019 werd een seminarie georganiseerd dat toegespitst was op zorgplichtmaatregelen in de strijd tegen corruptie.</p>

							<p>* België heeft het UNODC gesteund in projecten die verband houden met de bestrijding van corruptie door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een vrijwillige bijdrage van USD 2.000.000 voor het "Global Programme for Combating Wildlife and Forest Crime and corruption in Africa" - Een vrijwillige bijdrage van USD 2.000.000 voor het "Trust Fund for Victims of Human trafficking, especially women and children" - Een bijdrage van € 150.000 voor het project "Strengthening the rule of law and fight against corruption in the Sahel region" - Een bijdrage van € 100.000 voor het project "Support of the implementation of the Stolen Asset Recovery Initiative" 	
28	Uitvoering van het Vlaams Actieplan "Duurzaam Internationaal Ondernemen 2014-2015-2016"	I & II	OB 3C, 3D, 8 & 18	5 12 12 17	Vlaams Gewest	Informatie niet meegedeeld		Het actieplan van Flanders Investment and Trade in verband met i-MVO voor de periode 2019-2020 heeft een dubbel doel: (1) SDG: concrete omzetting in richtlijnen die in de praktijk toepasselijk zijn voor Vlaamse internationale ondernemers en uitwerking van voorstellen voor verankering in de internationale handelsstrategieën van de Vlaamse ondernemingen; (2) Alle Vlaamse internationale ondernemers (niet enkel zij die in het buitenland gevestigd zijn) ertoe bewegen een benadering aan te nemen van integrale keten (leveranciers en onderaannemers, met inbegrip van die buiten de EU-groeilanden) door middel van grondige bewustmaking, door tools en instrumenten ter beschikking te stellen en goede voorbeelden te geven.
29	Kennisdiffusie op het vlak van mensenrechten en MVO stimuleren	I & II	OB 3 & 17	8-16	Waals Gewest	Informatie niet meegedeeld		Informatie niet meegedeeld
30	Gebruik maken van wat er bestaat op Europees niveau	I	3	8-16	Waals Gewest	Informatie niet meegedeeld		Informatie niet meegedeeld
31	Voorbeeldige praktijken van de ondernemingen onder de aandacht brengen	I	3	8-16	Waals Gewest	Informatie niet meegedeeld		Informatie niet meegedeeld
32	De ondernemingen opleiden in het domein van de eerbied voor de mensenrechten	I & II	OB 3 & 18	8-16	Waals Gewest	Informatie niet meegedeeld		Informatie niet meegedeeld
33	Invoer, uitvoer en doorvoer van wapens, munitie, militair materieel en ordehandhaving en goederen voor tweërlei gebruik	I	OB 3A, 3C, 7, 10B & 10C	12-17	Vlaams Gewest	Informatie niet meegedeeld	<p>Vlaams Gewest:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Optimalisatie van het Wapenhandeldecreet en het Wapenhandelbesluit: deze actie is afgerond. Alle vermelde voorstellen werden geïmplementeerd. * Bijstand voor de Vlaamse ondernemingen bij de ontwikkeling of verbetering van hun programma's van intern toezicht om garanties te bieden voor de inachtneming van de procedures van controle op de uitvoer: de Vlaamse regering heeft verschillende initiatieven genomen, inzonderheid een handboek en een vernieuwde internetpagina in verband hiermee (https://www.fdfa.be/nl/internal) complianceprogramma). * Promotie van het VN-Wapenhandelsverdrag: de Vlaamse regering heeft onlangs een bijdrage van € 20.000 aan het vrijwillig trustfonds van het verdrag gedaan. Dit dient om de verdragsluitende staten die daar nood aan hebben te helpen om het verdrag toe te passen. 	<p>Vlaams Gewest:</p> <p>Er zijn maatregelen genomen in het domein van de programma's voor interne controle, inzonderheid richtsnoeren voor de dienstverleners van logistieke diensten en grondiger audits van de programma's voor interne controle van de ondernemingen in het domein van defensie.</p> <p>Het Vlaams Gewest heeft opnieuw € 20.000 gestort aan het vrijwillig trustfonds van het wapenhandelsverdrag.</p>

Overeenkomstig het opvolgingsproces zoals bedoeld in het 1ste NAP Ondernemen & mensenrechten werd er op 23 mei 2019 een driejaarlijkse evaluatie gemaakt in overleg met de Belgische belanghebbenden.

Alle informatie en resultaten van deze dialoog zijn hier terug te vinden: <https://www.developpementdurable.be/nl/themas/business-human-rights/stakeholdersdialoog-nap>

UN GP's B&HR: United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights

OB: Operationeel beginsel

WG: Waals Gewest

VG: Vlaams Gewest

BG: Brussels Gewest

ICDO: Interdepartementale Commissie voor Duurzame Ontwikkeling

MVO: Maatschappelijke verantwoordelijkheid van organisaties

NCP: [Nationaal Contactpunt in België van de OESO](#) bij de FOD Economie